Stockholm Vatten Holding AB: s BOLAGSORDNING
Org. nr. 556 XXX-XXX

§ 1

Bolagets firma är Stockholm Vatten Holding Aktiebolag.
Firmabeteckningen Stockholm Water Holding Company används i internationella sammanhang.

§ 2

Bolagets styrelse skall ha sitt säte i Stockholm.

§ 3

Föremålet för bolagets verksamhet är att äga och förvalta aktier i, och tillhandahålla administrativa tjänster och marknadsservice åt, rörelsedrivande dotterbolag samt därmed förenlig verksamhet.

Verksamheten skall bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe inom ramen för Stockholms kommuns kompetens.

§ 4

Det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet är att optimera och samordna verksamheterna i dotterbolagen som verkar inom VA- och avfallssektorn och därtill relaterad miljö- och utvecklingsverksamhet.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla moderbolaget Stockholms Stadshus AB, helägt av Stockholms kommun.

§ 5

Aktiekapitalet skall vara lägst XX kronor och högst XX x 4 kronor.

Antalet aktier skall vara lägst XX och högst XX x 4.

§ 6

Styrelsen skall bestå av lägst fem och högst tio ledamöter med lägst tre och högst tio suppleanter. Stockholms kommunfullmäktige väljer ledamöter och suppleanter samt bland dessa ordförande och vice ordförande för tiden från årsstämman som följer närmast efter det val till kommunfullmäktige förrättas till tiden vid slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige.

§ 7

För granskning av bolagets årsredovisning jämte bokföringen, koncernredovisningen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning väljer bolagsstämman en revisor och en revisorssuppleant. Revisor och suppleant skall vara auktoriserade revisorer. Uppdraget som revisor och suppleant gäller till slutet av den årsstämma enligt aktiebolagslagen (SFS

2005:551) 9 kap. 21 § första stycket som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

Stockholms kommunfullmäktige väljer en lekmannarevisor och en suppleant för denna, dock längst till slutet av den årsstämma enligt aktiebolagslagen (SFS 2005:551) 9 kap. 21 § första stycket som hålls året efter det är då allmänna val till fullmäktige förrättas nästa gång.

§ 8

Kallelse till bolagsstämman skall ske genom brev tidigast fyra och senast två veckor före stämman.

§ 9

Årsstämman hålls senast under maj månad. Vid årsstämman skall följande ärenden förekomma till behandling.

1. Val av ordförande vid stämman samt utseende av protokollförare.
2. Upprättande och godkännande av röstlängd.
3. Val av justeringsmän.
4. Godkännande av dagordningen.
5. Fråga om stämman blivit behörigen sammankallad.
6. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorns granskningsrapport samt (i förekommande fall) koncernredovisningen och koncernrevisionsberättelsen.
7. Beslut om fastställelse av resultaträkningen och balansräkningen samt (i förekommande fall) koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen.
8. Beslut om dispositioner av bolagets vinst eller förlust (fria kapital) enligt den fastställda balansräkningen.
9. Beslut om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören.
10. Anteckning om Stockholms kommunfullmäktiges val av styrelseledamöter och suppleanter
11. Val av en revisor och en revisorssuppleant.
12. Anteckning om Stockholms kommunfullmäktiges val av lekmannarevisor och suppleant.
13. Fastställande av arvoden åt styrelsen och revisorerna.
14. Övriga ärenden, som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen (2005:551) eller bolagsordningen.

§ 10

Bolagets räkenskapsår skall vara kalenderår.

§ 11

Den som avser att överlåta aktie, genom köp, byte eller gåva, till annan aktieägare i bolaget, eller till någon som inte är aktieägare i bolaget, skall genom skriftlig anmälan hos bolagets styrelse erbjuda övriga aktieägare att köpa aktien. Av anmälan skall framgå de villkor som gäller för förköpet.

Erbjudandet om förköp kan bara utnyttjas för alla de aktier som erbjudandet omfattar.

När aktie har anmälts till förköp skall styrelsen genast skriftligen meddela detta till varje förköpsberättigad med anmodan till den som önskar begagna sig av förköpsrätten att skriftligen framställa förköpsanspråk hos bolagets styrelse inom två månader, räknat från anmälan hos styrelsen om förköpserbjudandet.

Skulle flera förköpsberättigade anmäla sig, skall företrädesrätten dem emellan bestämmas genom lottning av bolagets styrelse. Om flera aktier erbjudits skall aktierna, så långt det är möjligt, fördelas i proportion till tidigare innehav mellan dem som framställt förköpsanspråk.

Talan i en fråga om förköp måste väckas inom två månader från den dag då den som ville utöva förköpsrätt anmälde detta till bolagets styrelse.

Aktie som förköps skall betalas inom en månad från den tidpunkt då priset blev bestämt.

§ 12

Kommunstyrelsen i Stockholms kommun äger rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Detta gäller dock endast i den mån hinder ej möter på grund av författningsreglerad sekretess.

§ 13

Stockholms kommunfullmäktige skall ges tillfälle att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Beslut i följande frågor ska alltid anses vara av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt:

- Bildande av bolag
- Investeringar, t.ex. köp av fast egendom, överstigande 300 mnkr exkl. mervärdesskatt, samt
- Köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant.

§ 14

Denna bolagsordning får inte ändras utan Stockholms kommunfullmäktiges medgivande.

Stockholm Vatten Avfall AB:s BOLAGSORDNING
Org. nr. 556 xxx-xxxx

§ 1

Bolagets firma är Stockholm Vatten Avfall Aktiebolag.

§ 2

Bolagets styrelse skall ha sitt säte i Stockholm.

§ 3

Föremålet för bolagets verksamhet är att insamla, transportera, återvinna och bortskaffa avfall samt därmed förenlig verksamhet.

Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe inom ramen för Stockholms kommuns kompetens.

§ 4

Det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet är att bedriva Stockholms kommuns avfallshantering enligt miljöbalken och annan lagstiftning.

Bolagets verksamhet ska bedrivas med iakttagande av lokaliseringsprincipen och likställighetsprincipen.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla moderbolaget Stockholm Vatten Holding AB, ägt av Stockholms kommun genom Stockholms Stadshus AB.

§ 5

Aktiekapitalet skall vara lägst XX kronor och högst XX x 4 kronor.
Antalet aktier skall vara lägst XX och högst XX x 4.

§ 6

Styrelsen skall bestå av lägst fem och högst tio ledamöter med lägst tre och högst tio suppleanter. Stockholms kommunfullmäktige väljer ledamöter och suppleanter samt bland dessa ordförande och vice ordförande för tiden från årsstämman som följer närmast efter det val till kommunfullmäktige förrättas till tiden vid slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige.

§ 7

För granskning av bolagets årsredovisning jämte bokföringen, koncernredovisningen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning väljer bolagsstämman en revisor och en revisorssuppleant. Revisor och suppleant skall vara auktoriserade revisorer. Uppdraget som revisor och suppleant gäller till slutet av den årsstämma enligt aktiebolagslagen (SFS 2005:551) 9 kap. 21 § första stycket som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

Stockholms kommunfullmäktige väljer en lekmannarevisor och en suppleant för denna, dock längst till slutet av den årsstämma enligt aktiebolagslagen (SFS 2005:551) 9 kap. 21 § första stycket som hålls året efter det är då allmänna val till fullmäktige förrättas nästa gång.

§ 8

Kallelse till bolagsstämma skall ske genom brev tidigast fyra och senast två veckor före stämman.

§ 9

Årsstämman hålls senast under maj månad. Vid årsstämman skall följande ärenden förekomma till behandling.

1. Val av ordförande vid stämman samt utseende av protokollförare.
2. Upprättande och godkännande av röstlängd.
3. Val av justeringsmän.
4. Godkännande av dagordningen.
5. Fråga om stämman blivit behörigen sammankallad.
6. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorns granskningsrapport samt (i förekommande fall) koncernredovisningen och koncernrevisionsberättelsen.
7. Beslut om fastställelse av resultaträkningen och balansräkningen samt (i förekommande fall) koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen.
8. Beslut om dispositioner av bolagets vinst eller förlust (fria kapital) enligt den fastställda balansräkningen.
9. Beslut om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören.
10. Anteckning om Stockholms kommunfullmäktiges val av styrelseledamöter och suppleanter
11. Val av en revisor och en revisorssuppleant.
12. Anteckning om Stockholms kommunfullmäktiges val av lekmannarevisor och suppleant.
13. Fastställande av arvoden åt styrelsen och revisorerna.
14. Övriga ärenden, som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen (2005:551) eller bolagsordningen.

§ 10

Bolagets räkenskapsår skall vara kalenderår.

§ 11

Den som avser att överlåta aktie, genom köp, byte eller gåva, till annan aktieägare i bolaget, eller till någon som inte är aktieägare i bolaget, skall genom skriftlig anmälan hos bolagets styrelse erbjuda övriga aktieägare att köpa aktien. Av anmälan skall framgå de villkor som gäller för förköpet.

Erbjudandet om förköp kan bara utnyttjas för alla de aktier som erbjudandet omfattar.

När aktie har anmälts till förköp skall styrelsen genast skriftligen meddela detta till varje förköpsberättigad med anmodan till den som önskar begagna sig av förköpsrätten att skriftligen framställa förköpsanspråk hos bolagets styrelse inom två månader, räknat från anmälan hos styrelsen om förköpserbjudandet.

Skulle flera förköpsberättigade anmäla sig, skall företrädesrätten dem emellan bestämmas genom lottning av bolagets styrelse. Om flera aktier erbjudits skall aktierna, så långt det är möjligt, fördelas i proportion till tidigare innehav mellan dem som framställt förköpsanspråk.

Talan i en fråga om förköp måste väckas inom två månader från den dag då den som ville utöva förköpsrätt anmälde detta till bolagets styrelse.

Aktie som förköps skall betalas inom en månad från den tidpunkt då priset blev bestämt.

§ 12

Kommunstyrelsen i Stockholms kommun äger rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Detta gäller dock endast i den mån hinder ej möter på grund av författningsreglerad sekretess.

§ 13

Stockholms kommuns kommunfullmäktige ska besluta om avfallstaxan.

§ 14

Stockholms kommunfullmäktige skall ges tillfälle att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Beslut i följande frågor ska alltid anses vara av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

- Bildande av bolag,
- Investeringar, t.ex. köp av fast egendom, överstigande 300 mnkr exkl. mervärdesskatt, samt
- Köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant.

§ 15

Denna bolagsordning får inte ändras utan Stockholms kommunfullmäktiges medgivande.

_____

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING FÖR STOCKHOLM

Utgiven av KF/KS kansli

Förslag
Reglemente för avfallsnämnden

Kommunfullmäktiges beslut den
(Utl)

1 §
För nämnden gäller utöver vad som föreskrivs i detta reglemente även reglemente med allmänna bestämmelser för Stockholms stads nämnder.

Nämndens uppgifter

2 §

Avfallsnämnden har verksamhetsansvaret för de uppgifter som enligt miljöbalken eller andra författningar åvilar staden i fråga om avfallshantering i den mån det inte tillkommer annan nämnd eller fullmäktige för särskilt fall beslutar annat. Det åligger nämnden att svara för de frågor som avser myndighetsutövning och därvid särskilt att

1. upprätta förslag till renhållningsordning och avfallsplan efter samråd med berörda nämnder och styrelser
2. upprätta förslag till taxor för hämtning, transport och behandling av hushållsavfall.

Avfallshanteringen bedrivs av xx-bolaget.

Förvaltningsorganisation

3 §

Under nämnden lyder avfallskontoret. Kontoret leds av en förvaltningschef, som inför nämnden är ansvarig för verksamheten.

Nämnden får utfärda instruktion för kontoret och dess personal.

Antal ledamöter och ersättare

4 §

Nämnden består av xx ledamöter och lika många ersättare.

Bilaga 2

Avfallsplan för Stockholm 2013 – 2016

TRAFIKKONTORET

Innehållsförteckning

Inledning 1
Bakgrund 1
Förutsättningar 1
Mål för Stockholms avfallshantering 3
Konsekvenser av planens genomförande 3
Uppföljning och avstämning 3
Mål 1 4
Avfall från boende och verksamma i staden ska minska och det som ändå uppkommer ska tas om hand resurseffektivt 4
Beskrivning 4
Vision för år 2030 5
Delmål för planperioden 5
1.1 Avfall ska förebyggas och en större andel produkter ska återanvändas 5
1.2 Andelen avfall som materialåtervinns ska öka 6
1.3 Minst 40 procent av matavfallet ska samlas in separat för rötning med biogasutvinning 7
1.4 Minst 60 procent av fosforföreningarna i avlopp ska återföras till produktiv mark, varav minst hälften till åkermark 8
1.5 Förebyggande, återanvändning och materialåtervinning av bygg- och rivningsavfall ska öka 9
1.6 Nedskräpningen i stadsmiljön ska minska 10
Mål 2 11
Avfall som kan vara skadligt för människa eller miljö ska hanteras separat 11
Beskrivning 11
Vision för år 2030 12
Delmål för planperioden 12
2.1 Andelen farligt avfall och elavfall i soppåsen ska halveras 12
2.2 Minst 90 procent av invånarna ska veta hur de ska hantera sitt farliga avfall och elavfall 13
2.3 Farligt avfall i bygg- och rivningsavfall ska hanteras på rätt sätt 14
Mål 3 15
Avfallshanteringens alla delar ska präglas av ett människoperspektiv 15
Beskrivning 15

Vision för år 2030 15
Delmål för planperioden 16
3.1 Boende och verksamma i staden ska ha den kunskap som behövs för att hantera avfallet korrekt 16
3.2 Systemen för avfallshantering ska vara enkla att använda och ha god tillgänglighet 17
3.3 Systemen för avfallshantering ska erbjuda en god arbetsmiljö 18
3.4 Hänsyn ska tas till den omgivande miljön vid mottagning och hämtning av avfall 19
Mål 4 20
Avfallshantering ska vara en självklar del i planeringsprocesserna 20
Beskrivning 20
Vision för år 2030 21
Delmål för planperioden 21
4.1 Vid all ny bebyggelse och större ombyggnationer ska avfallsfrågorna beaktas redan vid den inledande projekteringen 21
4.2 Områden i staden ska reserveras för avfallsrelaterad verksamhet 22
4.3 Nya tekniklösningar ska provas och utvecklingen av insamlingssystemen ska fortsätta 22
Bilageförteckning 24

Inledning

Bakgrund

Avfallshanteringen är en viktig del av samhällets infrastruktur och den engagerar och berör många. Enligt Miljöbalken ska därför alla kommuner ha en avfallsplan, omfattande allt avfall i kommunen – både det som kommunen har ansvar för och övrigt avfall. Avfallsplanen ska redovisa vilka mål och åtgärder som kommunen långsiktigt planerar för att avfallets mängd och farlighet ska minska, samt innehålla uppgifter om allt avfall som uppkommer inom kommunen.

Avfallsplanen utgör ena delen av kommunens renhållningsordning, medan den andra delen utgörs av föreskrifter. De två delarna kan förnyas vid olika tidpunkter.

Syftet med avfallsplanen är att ha en strategi för Stockholms stads och andra aktörers arbete inom avfallsområdet – vid planering av nya områden, vid prövning av bygglov, i tillsyn över miljöfarlig verksamhet samt för hur invånarna och verksamheterna i staden ska hantera sitt avfall.

Tyngdpunkten i planen ligger på hushållsavfall, det vill säga det avfall som uppkommer hos hushållen samt liknande avfall från verksamheter. Men den innehåller också mål som omfattar övrigt avfall. I denna plan anges inte några mål som är specifika för Stockholms stads egna verksamheter, den typen av mål återfinns i stället i Stockholms miljöprogram 2012-2015. Riskanalyser för stadens system för avfallshantering hanteras inte i avfallsplanen.

Förutsättningar

Stockholm växer kraftigt och det ställer stora krav på tydlighet och långsiktighet i planeringen av avfallshanteringen, såväl som övrig infrastruktur. År 2030 förväntas Stockholms stad ha drygt en miljon invånare och befolkningen i Stockholms län förväntas ha ökat till cirka 2,5 miljoner invånare. Den stadigt växande folkmängden ställer ökade krav på tillräcklig plats för hantering av både hushållens och verksamheternas avfall, i form av exempelvis hushållsavfall, grovavfall, farligt avfall och förpackningar. Folkökningen och förtätningen av staden leder samtidigt till en större konkurrens om tillgängliga ytor samt en ökad trafik.

Samtidigt som invånarantalet ökar förväntas avfallsmängderna öka även generellt sett. I början av 1900-talet slängde varje svensk 25-30 kilo avfall per år, idag har mängden ökat till 500 kilo. Att minska avfallsmängderna och erbjuda en lättillgänglig, miljöanpassad och kostnadseffektiv avfallshantering med en god arbetsmiljö är en stor utmaning.

Avfallsområdet regleras och vägleds av lagar, planer och strategier på både EU-nivå, nationell, regional och lokal nivå. En redovisning av dessa återfinns i bilaga 7. Eventuella lagförändringar på avfallsområdet kan komma att påverka

avfallsplanen. Framförallt om ansvarsfördelningen för avfallet förändras, kan detta få stor betydelse för uppfyllelse och uppföljning av de satta målen.

Mål för Stockholms avfallshantering

Avfallsplanen innehåller fyra huvudmål. Under varje huvudmål ges en vision för hur det ska se ut år 2030. Visionsmålen syftar till att nå stadens långsiktiga mål i Vision 2030 om en stad i världsklass. De fyra huvudmålen har sedan brutits ned till mer detaljerade delmål för planperioden, 2013-2016. Till delmålen är åtgärder kopplade, vilka bidrar till att målen kan uppnås.

Konsekvenser av planens genomförande

Planens hela syfte är att bidra till en positiv utveckling för boende och verksamma samt miljön i staden. I planens miljökonsekvensbeskrivning (bilaga 8) görs en bedömning av planens miljöeffekter jämfört med ett nollalternativ. Vissa av planens åtgärdsförslag kan innebära ökade kostnader för både Stockholms stad, fastighetsägare och andra aktörer jämfört med idag. Detta bör dock relateras till de kostnader som uppkommer vid avsaknad av planering och styrning, både ur ett individ- och samhällsperspektiv.

Uppföljning och avstämning

För att bedöma hur väl planens mål kommer att uppfyllas krävs kontinuerlig uppföljning under planperioden. På så sätt har man också möjlighet att se i ett tidigt skede om förstärkta resurser krävs på något område.

Trafik- och renhållningsnämnden har det övergripande ansvaret för uppföljningen av avfallsplanen.* Nyckeltalen som redovisas under respektive delmål kommer att följas upp årligen och redovisas i Miljöbarometern på Stockholms stads hemsida. Efter halva planperioden ska en fördjupad avstämning och analys göras.

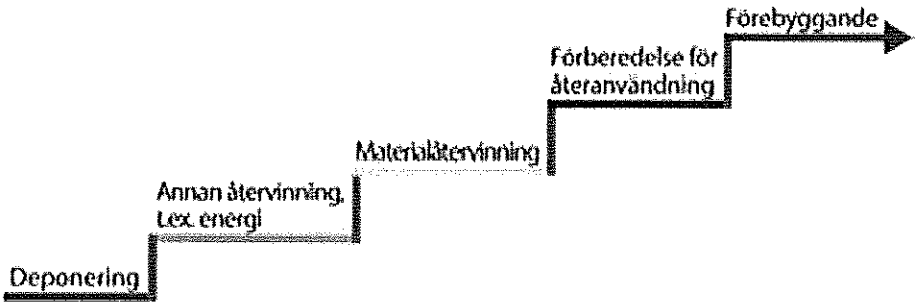
* Från och med 2014-07-01 kommer avfallsnämnden ha verksamhetsansvaret för de uppgifter som enligt miljöbalken eller andra författningar ingår i kommunens ansvar i fråga om avfallshantering och nämnden kommer således ha det övergripande ansvaret för uppföljningen av avfallsplanen. Från och med detta datum kommer Stockholm Vatten Avfall AB bedriva avfallshanteringen och därvid överta de uppgifter som i det följande anges åvila trafikkontoret, utom såvitt avser uppgifterna under punkten 1.6 som kommer att ligga kvar på trafikkontoret. Även uppgifterna under punkterna 4.1 och 4.2 kommer att ligga kvar på trafikkontoret men dessa uppgifter kommer också att ligga på avfallsnämnden och Stockholm Vatten Avfall AB.

Mål 1

Avfall från boende och verksamma i staden ska minska och det som ändå uppkommer ska tas om hand resurseffektivt

Beskrivning

Detta mål är av central betydelse och återfinns med en snarlik lydelse i Stockholms miljöprogram 2012-2015. Stockholms stad strävar efter att flytta avfallet uppåt i enlighet med EU:s avfallshierarki, eller i dagligt tal avfallstrappan.

Figur 1. EU:s avfallshierarki

Generellt sett ökar resurshushållningen ju högre upp i avfallstrappan man kommer. Att minska mängden avfall som uppkommer är en stor och viktig utmaning inom miljöarbetet. Är inte det möjligt ska avfallet återanvändas, materialåtervinnas eller energiåtervinnas. I sista hand ska det deponeras – läggas på soptipp. Naturvårdsverkets kommande nationella program för förebyggande av avfall kommer att vara ett stöd i kommunernas arbete med den frågan.

Mängden avfall som uppkommer i samhället styrs av många olika faktorer och är till stor del konjunkturberoende. Sambandet mellan ekonomisk tillväxt och att mer avfall genereras behöver brytas. En förutsättning för det är att resurser utnyttjas effektivare, att konsumtionsmönstren förändras och att produkters livstid förlängs.

Kommunerna har idag få verktyg för att direkt påverka flödena av avfall i samhället. Inom den egna verksamheten har dock Stockholms stad en viktig roll i arbetet med att minska avfallsmängderna.

Genom att samla in matavfall separat i stället för låta det följa med soppåsen till förbränning, fås biogas som kan användas som fordonsbränsle samt en näringsrik rötrest som kan användas som gödningsmedel. Produktion av fordonsgas ur matavfallet bidrar även till uppfyllelsen av Stockholms miljöprograms mål om att utsläppen av växthusgaser ska minska till högst 3 ton CO_2-ekvivalenter per

stockholmare till år 2015. Insamling av matavfall berörs även i Stockholms stads biogasstrategi.

Steget materialåtervinning i avfallstrappan berör bland annat förpackningar och tidningar. Att förbättra hushållens möjligheter att lämna förpackningar och tidningar i nära anslutning till fastigheten kan bidra till bättre utsortering.

En förutsättning för att mängden avfall som nyttiggörs ska kunna öka är att det finns tillräcklig behandlingskapacitet i regionen och en stark eftermarknad för respektive avfallsslag.

Vision för år 2030

En medveten produktion och konsumtion gör att mindre mängder avfall uppkommer och trenden med ökande mängder har brutits. Allt avfall tas omhand på det mest resurseffektiva sättet.

Delmål för planperioden

1.1 Avfall ska förebyggas och en större andel produkter ska återanvändas

Beskrivning

Generellt sett har både produktionen av nya varor och det avfall de ger upphov till en negativ miljöpåverkan. En minskning av avfallsmängderna kan ske genom att producenterna tillverkar varor som ur ett livscykelperspektiv genererar mindre avfallsmängder, genom medveten konsumtion och genom att en större del avfall återanvänds.

I den nationella avfallsplanen[1] står att "Återanvändningen av hushållsavfall ska öka, bland annat genom att det ska bli enklare för hushållen att lämna material och produkter för återanvändning".

Åtgärdsbehov

- Utökad information om avfallsminimering och återanvändning.
- Dialog mellan berörda verksamheter i Stockholms stad kring hur arbetet med avfallsminimering kan bedrivas.
- Skapa förutsättningar för återbruk.
- Fortsatt styrning via avfallstaxan mot miljöanpassad avfallshantering.

[1] "Från avfallshantering till resurshushållning – Sveriges avfallsplan 2012-2017", Naturvårdsverket.

- Vid inköp och upphandling planera för en minskad avfallsmängd, exempelvis genom att ställa krav på återtagande av emballage.

Aktörer

Såväl alla avfallsinnehavare och producenter av varor, som Stockholms stads nämnder och bolag är ansvariga för att delmålet ska nås. Staden kan hjälpa till att skapa förutsättningar för avfallsminimering.

Uppföljning

Det avfall som faller under kommunens ansvar följs upp av Trafikkontoret. För övrigt avfall saknas idag samordnad statistik.

Nyckeltal

Mängd insamlat hushållsavfall per person och år.[2]

Mängd avfall som tas emot för återbruk på återvinningscentralerna.[3]

1.2 Andelen avfall som materialåtervinns ska öka

Beskrivning

I dag behandlas den största delen av Stockholms hushållsavfall genom förbränning med energiutvinning. Generellt sett är det miljömässigt bättre att "flytta" genererat avfall ett steg uppåt i avfallstrappan, så att en större andel materialåtervinns. Delmålet omfattar framförallt förpackningar och tidningar som hamnar i soppåsen samt grovavfall.

Åtgärdsbehov

- Utökad materialåtervinning av grovavfall från återvinningscentralerna.
- Skapa bättre möjligheter för textilåtervinning.
- Utveckla insamlingssystemen för källsorterade fraktioner.
- Minska andelen förpackningar och tidningar som slängs i vanliga soppåsen.
- Utöka möjligheterna till sortering och insamling för hushållen.
- Förbättrade möjligheter för verksamheter att lämna förpackningar.
- Fortsatt styrning via avfallstaxan mot miljöanpassad avfallshantering.

---

[2] Avfall web 2011: 509 kg hushållsavfall samt därmed jämförligt från annan verksamhet per person. Avser den totala mängden "soppåse", utsorterat matavfall, farligt avfall, grovavfall och producentansvarsavfall (förpackningar, tidningar, elavfall). Läkemedelsavfall, latrin och fettavskiljarslam exkluderas.

[3] Trafikkontorets statistik 2011: 2 procent.

Aktörer

Stockholms stad, producenterna och fastighetsägarna skapar förutsättningarna. Avfallsinnehavarna har ett ansvar att sortera och använda insamlingssystemen.

Uppföljning

Plockanalyser, brukarundersökning, mängdstatistik.

Nyckeltal

Andel förpackningar och tidningar i soppåsen, omräknat till mängd per hushåll.[4]

Andel materialåtervinning för avfall som tas emot på återvinningscentralerna.[5]

1.3 Minst 40 procent av matavfallet ska samlas in separat för rötning med biogasutvinning

Beskrivning

Samma mål återfinns i Stockholms miljöprogram. Målet är att se som ett etappmål till det nationella målet på 50 procent till år 2018.

Målet är gemensamt för matavfall från hushåll, restauranger, storkök och butiker, och beräknas motsvara ca 38 000 ton per år. I detta mål inkluderas även matavfall insamlat via köksavfallskvarnar. Köksavfallskvarnar anslutna till avloppsnätet ger generellt sett ett sämre energiutbyte och rötresten kan inte alltid återföras till åkermark. De ska därför ses som ett komplement till övriga insamlingsmetoder för matavfall.

År 2011 behandlades cirka sju procent av matavfallet i Stockholm genom rötning. Matavfallet omvandlas till energi i form av biogas samt näring i form av biogödsel. Så långt det är möjligt bör den näringsrika rötresten återföras till åkermark, så att kretsloppet sluts.

Vissa förändringar beträffande insamlingsansvaret för verksamheters matavfall kan komma att ske under planperioden.

Åtgärdsbehov

- Riktad information om matavfallsinsamling till olika grupper.
- Utveckla systemen för matavfallsinsamling.
- Utöka insamlingen av matavfall inom Stockholms stads egna verksamheter.

---

[4] Plockanalys 2011: Andel förpackningar 24 procent, motsvarande 64 kilo per hushåll och år. Andel tidningar 8 procent, motsvarande 26 kilo per hushåll och år.

[5] Trafikkontorets statistik 2011: 38 procent.

- Skapa en central funktion som kan stötta och samordna Stockholms stads egna verksamheter vid införande av matavfallsinsamling.
- Utveckla det regionala samarbetet för att säkra behandlingskapacitet för matavfall.

Aktörer

Viktiga aktörer är Stockholms stad, restauranger, livsmedelsbutiker, övriga verksamheter samt hushåll.

Uppföljning

Mängdstatistik, plockanalyser.

Nyckeltal

Mängd separat insamlat matavfall.[6]

Andel matavfall i soppåsen, omräknat till mängd per hushåll.[7]

1.4 Minst 60 procent av fosforföreningarna i avlopp ska återföras till produktiv mark, varav minst hälften till åkermark

Beskrivning

Stockholm Vatten AB:s mål för avloppsslam ligger i linje med det nationella målet om att minst 60 procent av fosforföreningarna i avlopp senast år 2015 ska återföras till produktiv mark, varav minst hälften bör återföras till åkermark. Möjligheten att uppnå målet är avhängigt både slammets kvalitet och kommersiella villkor. Kretsloppsanpassad användning av slammet förutsätter mycket låga halter av föroreningar och en allmän acceptans för att slammet nyttjas för återföring till produktiv mark. En viktig åtgärd för att förbättra slammets kvalitet är att verka för att avfall som innehåller skadliga ämnen, såsom farligt avfall och läkemedelsrester, hanteras på ett korrekt sätt.

2011 producerades ca 73 000 ton slam i Stockholm Vatten AB:s reningsverk. Av detta inlagrades 14 600 ton (motsvarande 20 procent) för spridning på åkermark. Utöver detta har inget gått till övrig produktiv mark.

Åtgärdsbehov

- Fortsatta åtgärder för förbättrad slamkvalitet.
- Dialog med lantbrukarna om användning av slammet.
- Försök med separat hantering av toalettavlopp för separat slamhantering.

---

[6] Avfall web 2011: 6964 ton, exklusive hemkompostering och köksavfallskvarn.
[7] Plockanalys 2011: Andel matavfall 38 procent, motsvarande 149 kilo per hushåll och år.

- Fortsatt arbete med separat insamling av farligt avfall och läkemedelsavfall.

Aktörer

Stockholm Vatten AB och lantbrukarnas organisationer. Därutöver har hushåll och verksamheter ett ansvar för att skadliga ämnen inte hamnar i avloppet.

Uppföljning och nyckeltal

Återförd andel av fosforföreningarna i slammet till produktiv mark, varav andel till åkermark. Stockholm Vatten AB ansvarar för uppföljningen.

1.5 Förebyggande, återanvändning och materialåtervinning av bygg- och rivningsavfall ska öka

Beskrivning

Ett av avfallsdirektivets mål är att återanvändningen och materialåtervinningen av icke-farligt bygg- och rivningsavfall ska vara minst 70 procent år 2020. En stor potential finns också att genom god planering vid byggen minska andelen material som behöver kasseras. Samlad statistik saknas idag inom området.

Åtgärdsbehov

- Öka Stockholms stads kunskap genom att inventera avfallsströmmarna i några ny- och ombyggnadsprojekt.
- Ställa tydliga krav på avfallshanteringen i bygg- och rivningslov.
- Verka för en effektiv hantering av byggmaterial och byggavfall i ny- och ombyggnadsprojekt.i staden.
- Samverka med andra aktörer för att hitta långsiktiga lösningar för masshantering i staden och regionen.

Aktörer

Byggherrar, entreprenörer, fastighetsägare, Stadsbyggnadskontoret, Miljöförvaltningen, Exploateringskontoret, Trafikkontoret med flera.

Uppföljning

För att möjliggöra en bedömning av måluppfyllelsen bör Stockholms stad arbeta för att öka kunskapen om avfallsströmmarna.

1.6 Nedskräpningen i stadsmiljön ska minska

Beskrivning

Stockholms stad har under de senaste åren bedrivit ett aktivt arbete med att minska nedskräpningen på gator och torg, samt i parker och grönområden. Åtgärderna har bestått både i att utöka städningen och att med kampanjer och kommunikation förändra medborgarnas attityder beträffande nedskräpning. Som ett resultat av detta har nedskräpningen i staden minskat kraftigt.

Åtgärdsbehov

- Vidareutveckla Trafikkontorets handlingsplan mot nedskräpning.
- Arbeta vidare med aktiviteter och kommunikation gentemot medborgarna om attityder kring nedskräpning.
- Utveckla samverkan mellan olika aktörer.

Aktörer

Trafikkontoret, stadsdelsförvaltningar, SL, evenemangsarrangörer med flera.

Hushåll, besökare och verksamma i staden.

Uppföljning

Återkommande skräpmätningar.

Medborgarenkäten samt Stadsledningskontorets stadsmiljöenkät.

Mål 2

Avfall som kan vara skadligt för människa eller miljö ska hanteras separat

Beskrivning

Med skadligt avfall avses här både sådant avfall som klassificeras som farligt i avfallsförordningen och övrigt avfall som på grund av innehåll eller egenskaper kan orsaka skada på människa eller miljö. Som exempel kan nämnas spillolja, överbliven målarfärg, elavfall, uttjänta batterier och läkemedelsrester.

För att minska belastningen på människors hälsa och miljön samt för att inte störa behandling av avfall och avloppsvatten är det därför viktigt att minska mängden farligt avfall som genereras och öka andelen som samlas in och omhändertas på ett riktigt sätt.

För att inte sprida farliga ämnen i miljön ska farligt avfall sorteras ut innan det övriga avfallet behandlas. Farliga ämnen kan till exempel komma ut genom rökgaser vid förbränning av avfall, via lakvatten från deponering eller med avloppsvatten och slam från reningsverken. Förutsättningarna för att kunna materialåtervinna avfall blir också bättre om det farliga avfallet är utsorterat.

Viktiga parametrar för att minimera påverkan från skadliga ämnen och få ett avfall som är så väl lämpat som möjligt för återvinning, är:

- Produkter med lågt innehåll av skadliga ämnen, och med en design som underlättar separat hantering av dessa ämnen när produkten kasseras.
- Kunskap och medvetenhet hos konsumenter om vad som är farligt och skadligt avfall och hur det kan undvikas och ska hanteras, samt ett ansvarstagande.
- Säkra och lättillgängliga system för insamling av farligt avfall, både från hushållen och från verksamheter.
- Säkra och pålitliga system för den fortsatta hanteringen och slutliga omhändertagandet av avfallet.

Stockholms stad arbetar målmedvetet för att utveckla insamlingen av farligt avfall från hushållen. Av invånarna är 81 procent nöjda med möjligheten att lämna in farligt avfall men 19 procent är mindre, eller inte alls nöjda[8] och det måste Trafikkontoret arbeta vidare med. Andelen nöjda är högre bland de som bor i småhus än bland de boende i flerbostadshus.

[8] Brukarundersökning 2011 – Avfallshantering i Stockholms stad och trafikkontorets service

Farligt avfall från verksamheter ligger utanför kommunens insamlingsansvar. Mindre verksamheter kan idag dock ha svårt att bli av med sitt farliga avfall på rätt sätt.

En typ av skadligt avfall är avfall från elektriska och elektroniska produkter, så kallat elavfall. För detta avfall finns det ett producentansvar, det vill säga att den som köper varan betalar en avgift för insamling och behandling. Varje avfallslämnare är skyldig att sortera ut sitt elavfall, för att omhändertagande och återvinning ska kunna ske på rätt sätt. Ett av målen i den nationella avfallsplanen är att insamlingen av elavfall till materialåtervinning ska öka, speciellt för smått elavfall. Vårt användande av elprodukter har ökat under åren och många produkter konkurreras ut av nya mer utvecklade produkter innan full livslängd på den gamla är uppnådd. Trafikkontoret ser en svag trend med ökad andel elavfall i soppåsen och detta kan bero på den ökade konsumtionen.

Vision för år 2030

Allt avfall som innehåller ämnen som är skadliga för människa eller miljö hanteras i separata strömmar och inget hamnar i soppåsen eller i avloppet. Produkter har ett minimum av skadliga ämnen och är designade för att underlätta för separat hantering av dessa ämnen den dag produkten blir avfall. Kunskapen hos privatpersoner och verksamheter är hög och alla tar ansvar för att hantera det farliga och skadliga avfallet korrekt. Systemet för insamling och mottagning för denna typ av avfall är väl utbyggt.

Delmål för planperioden

2.1 Andelen farligt avfall och elavfall i soppåsen ska halveras

Beskrivning

Detta delmål är en utvidgning av målet i Stockholms miljöprogram "Andelen farligt avfall som felsorteras ska minska".

Plockanalyser visar att relativt lite farligt avfall hamnar i soppåsen men det är viktigt att det inte heller hamnar i avloppet eller på något annat olämpligt ställe.

För till exempel elavfall, batterier och läkemedel är det producentansvar. Kommunen har ansvar för omhändertagandet av hushållens övriga farliga avfall. Verksamhetsutövare har ansvar för att det farliga avfall som uppkommer inom verksamheten omhändertas på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.

Åtgärdsbehov

- Vidareutveckla insamlingen av farligt avfall och elavfall.

- Erbjuda lättillgängliga insamlingssystem för hushållen.
- Fortsätta utvecklingen av fastighetsnära insamling/dörrhämtning av farligt avfall.
- Utveckla samarbetet med organisationerna för producentansvaret för att hitta gemensamma lösningar för insamlingssystemen.
- Förbättrade möjligheter att lämna farligt avfall för verksamheter med små mängder.

Aktörer

Stockholms stad, producenterna, fastighetsägare och andra aktörer. Hushållen är viktiga aktörer för att det farliga avfallet sorteras och lämnas till insamlingssystemen.

Uppföljning

Plockanalys och brukarundersökning.

Nyckeltal

Andelen farligt avfall respektive elavfall i soppåsen.[9]

Andelen farligt avfall respektive elavfall i grovavfallet.[10]

2.2 Minst 90 procent av invånarna ska veta hur de ska hantera sitt farliga avfall och elavfall

Beskrivning

För att öka andelen farligt avfall och elavfall som samlas in och omhändertas på ett riktigt sätt, är det viktigt att avfallsinnehavaren har god kunskap om vad som är farligt avfall, hur det ska hanteras och var det ska lämnas.

Åtgärdsbehov

- Kontinuerlig information om vad som är farligt avfall och hur det samlas in.
- Kontinuerlig information om vad som är elavfall och hur det samlas in.

---

[9] Plockanalys 2011: Andel farligt avfall (inklusive läkemedelsavfall) 0,09 procent, andel elavfall (inklusive batterier) 0,75 procent.

[10] Plockanalys 2011: Andel farligt avfall (inklusive läkemedelsavfall) 1,2 procent, andel elavfall (inklusive batterier) 1,1 procent.

Aktörer

Informationsansvaret ligger på flera aktörer. Stockholms stad har ett övergripande ansvar och ett direkt informationsansvar för hushållens farliga avfall. Elavfall är producentansvar och producentorganisationen informerar hushållen. Fastighetsägare ansvarar för att hyresgäster får information om hur avfallshanteringen ska fungera i fastigheten. Hushållen har ett ansvar att hålla sig informerade och ta ansvar för sitt farliga avfall.

Uppföljning

Brukarundersökning.

Nyckeltal

Andelen hushåll som anger att de lämnar in farligt avfall respektive elavfall.[11]

2.3 Farligt avfall i bygg- och rivningsavfall ska hanteras på rätt sätt

Beskrivning

Enligt avfallsstatistik ger bygg- och rivningssektorn upphov till betydande mängder farligt avfall. Detta är också ett område som pekas ut som prioriterat att arbeta med i den nationella avfallsplanen.

Åtgärdsbehov

- Samarbete mellan Stockholms stad, byggherrar och entreprenörer för att skapa goda möjligheter för utsortering av det farliga avfallet.
- Ställa tydliga krav på hanteringen av farligt avfall i bygg- och rivningslov.
- Ställa tydliga krav på hanteringen av farligt avfall inom stadens nybyggnadsområden.
- Följa upp att ställda krav efterlevs.

Aktörer

Byggherrar och entreprenörer har ett ansvar för det farliga avfall som uppkommer.

Miljöförvaltningen har tillsynsansvaret och kontrollerar och informerar verksamheter om hanteringen av farligt avfall och elavfall.

Stadsbyggnadskontoret och Exploateringskontoret.

Uppföljning

Samordnad statistik saknas idag.

---

[11] Miljö och miljövanor i Stockholm 2010: 83 procent för farligt avfall, 90 procent för elavfall.

Mål 3

Avfallshanteringens alla delar ska präglas av ett människoperspektiv

Beskrivning

Först när avfallshanteringssystemen fungerar bra för de människor som är involverade kan vi uppnå de positiva miljöeffekter vi strävar efter. Hela avfallshanteringskedjan ska präglas av en god miljö och arbetsmiljö, från att avfallet uppkommer, via insamlingen till att det slutligen omhändertas och behandlas. De fyra delarna som behandlas under detta mål är:

- Kunskap och förståelse
- Tillgänglighet och användbarhet
- Arbetsmiljö
- Omgivning och stadsmiljö

Alla som bor och verkar i staden har ett ansvar för att avfallshanteringen fungerar i det led där man själv deltar. Stockholms stad har ansvar för att systemen är begripliga och fungerar på en övergripande nivå. För vissa avfallsslag har producenterna ansvar för insamlingssystemen. Inom fastigheten har fastighetsinnehavaren ansvar för att det finns en väl fungerande och lättillgänglig avfallshantering.

Hänsyn ska, så långt det är rimligt, tas till att vi är olika och att särskilda behov kan finnas.

Vision för år 2030

Staden har enkla och lättillgängliga system för avfallshanteringen, som uppmuntrar till återanvändning och återvinning. Boende, verksamma och de som hanterar avfallet har kunskap om betydelsen av en korrekt hantering och känner ett ansvar för sin del i kedjan. All hämtning och hantering sker under goda arbetsmiljöförhållanden och på ett säkert sätt. Avfallshanteringen är integrerad med övriga intressen i stadsmiljön.

Delmål för planperioden

3.1 Boende och verksamma i staden ska ha den kunskap som behövs för att hantera avfallet korrekt

Beskrivning

Avfallshanteringen ska präglas av tillgänglighet och service, men som avfallsinnehavare har vi alla också ett ansvar att hålla oss informerade och följa gällande regler. Det ska därför vara enkelt att få information då man behöver den, via hemsida, kontaktcenter eller liknande. Ofta leder kunskap om hur och varför avfall ska sorteras till en större förståelse och acceptans för de olika lösningar som finns. Stockholms stads ambition är att minst 80 procent av invånarna ska uppleva att de är välinformerade när det gäller avfallsfrågor.

Åtgärdsbehov

- Avfallsplanen kommuniceras till alla berörda.
- Återkommande informationskampanjer till hushållen på aktuella teman.
- Information riktad till skolor och förskolor.
- Anpassad kommunikation för olika målgrupper.
- Framtagande av råd till fastighetsägare.

Aktörer

Stockholms stad, producentorganisationerna och fastighetsägarna har ett informationsansvar. Privatpersoner och verksamheter har ett ansvar att hålla sig informerade.

Uppföljning

Plockanalyser och brukarundersökning.

Nyckeltal

Andel invånare som upplever att de är välinformerade vad gäller avfallsfrågor.[12]

[12] Brukarundersökning 2011: 70 procent, avser boende i småhus. Motsvarande mätning för boende i flerbostadshus saknas.

3.2 Systemen för avfallshantering ska vara enkla att använda och ha god tillgänglighet

Beskrivning

Det ska vara lätt att göra rätt. Avfallslämning och sortering ska vara tillgängligt för invånarna oavsett boendetyp eller särskilda behov.

Hushållen ska även ha god tillgänglighet för lämning av grovavfall. Grovsoprum i flerbostadshus hjälper de boende att på ett enkelt sätt kunna lämna grovavfall även om de saknar bil.

Det är också viktigt att ha med säkerhetsaspekten för avfallslämnaren när avfallshanteringen utformas. Det kan exempelvis vara att planera och välja system så att transporter undviks inne i bostadsområden, eller att utforma behållare och soprum så att risken för olyckor minimeras. Åtgärderna bidrar ofta även till en förbättrad arbetsmiljö för den personal som hanterar avfallet.

Stockholms stads ambition är att minst 90 procent av hushållen ska tycka att avfallshanteringen fungerar tillfredsställande.

Åtgärdsbehov

- Utreda möjligheten att införa differentierad taxa för flerfamiljshus med respektive utan grovsoprum.
- Ta fram rutiner för att göra bedömningar av tillgänglighet och användbarhet vid förändringar av avfallssystem.
- Planera för att hushåll ska kunna lämna grovavfall även om de saknar bil.
- Skapa säkra system med trygghet för brukaren.
- Planera för att återvinningscentralerna ska kunna nås med olika färdmedel.

Aktörer

Stockholms stad, byggherrar och fastighetsägare.

Uppföljning

Brukarundersökning.

Nyckeltal

Andelen hushåll som anser att avfallshanteringen i Stockholm fungerar tillfredsställande.[13]

[13] Brukarundersökning 2011: 95 procent (boende i småhus), respektive 88 procent (boende i flerbostadshus).

3.3 Systemen för avfallshantering ska erbjuda en god arbetsmiljö

Beskrivning

Avfallshanteringen som bransch har sedan länge präglats av problematiska förhållanden ur arbetsmiljösynpunkt. Ett målinriktat arbete för att komma till rätta med det har bedrivits under lång tid av flera parter och stora framsteg har gjorts. Dock återstår en hel del för att uppfylla de krav som Arbetsmiljöverket ställer idag och de skärpningar som kan förväntas komma framöver. För att få en bra arbetsmiljö bör maskinella lösningar användas i första hand. Det innebär att avfallet hämtas och hanteras med hjälp av mekaniska lösningar, exempelvis sopsug och krantömda behållare. Manuella system bör undvikas så långt det är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt.

Det är viktigt att se till arbetsmiljön i alla länkar i avfallskedjan, såsom exempelvis fastighetsskötare, personal vid återvinningscentraler, hämtpersonal samt personal vid omlastning, mellanlager och behandlingsanläggningar.

Åtgärdsbehov

- Maskinella lösningar ska väljas i första hand vid alla nybyggnationer och större ombyggnationer.
- Vidareutveckla det systematiska arbetet med att åtgärda hämtning med dålig arbetsmiljö, en samverkan mellan Trafikkontoret, fastighetsägare och entreprenörer.
- Fasa ut hämtning av komprimerade kärl och komprimerade säckar.
- Fasa ut hämtning av latrinkärl.
- Utveckla system med god arbetsmiljö vid hämtning av grovavfall från fastigheter. En samverkan mellan Stockholms stad, fastighetsägare, byggherrar och entreprenörer.
- Ta fram rutiner för att göra bedömningar av arbetsmiljön vid förändringar av avfallssystem.
- Fortsätta arbetet med att göra arbetsmiljön på återvinningscentralerna bättre och säkrare.

Aktörer

Arbetsmiljöverket utfärdar föreskrifter för de som arbetar med avfallshantering. Fastighetsägare har ansvar för avfallshanteringen i fastigheten och för att avfallet kan hämtas med de hämtsystem som finns. Stockholms stad ska skapa förutsättningar genom god planering samt krav vid upphandlingar.

Nyckeltal

Andelen säckhämtning i staden.[14]

Antal hämtställen med komprimerade kärl och komprimerade säckar.[15]

Antal hämtställen med latrinkärl.[16]

3.4 Hänsyn ska tas till den omgivande miljön vid mottagning och hämtning av avfall

Beskrivning

Det är en utmaning att skapa lättillgängliga insamlingssystem, för såväl brukare som hämtningsentreprenörer, som är väl anpassade till stadsmiljön och platsers natur- och kulturvärden. I såväl innerstaden som i förorten har vi en varierad bebyggelse och omgivningar som kan stå i konflikt med kraven att ha en rationell avfallshantering med god arbetsmiljö.

Detta delmål handlar även om att minska påverkan på omgivningen i form av till exempel buller och utsläpp.

Åtgärdsbehov

- Arbeta vidare inom Stockholms stad med att ta fram kriterier för olika insamlingsformer.
- Sprida Stockholms stads riktlinjer "Projektera och bygg för god avfallshantering" till berörda aktörer.
- Fortsätta arbetet med att få en samsyn kring användandet av kommunal mark för avfallshantering, när möjlighet att anordna en bra hantering saknas på fastigheten.
- Arbeta för att all avfallshantering i största utsträckning ska göras med fordon som drivs av förnyelsebara drivmedel.
- Verka för en god och genomtänkt logistik för avfallstransporter.

Aktörer

Stockholms stad, fastighetsägare, byggherrar och entreprenörer.

Uppföljning

Relevanta nyckeltal och andra verktyg för uppföljning behöver tas fram.

---

[14] Trafikkontorets statistik 2011: 44 procent totalt i staden, 62 procent i innerstaden.

[15] Trafikkontorets statistik 2012: 55 hämtställen med komprimerade kärl, 197 med komprimerade säckar.

[16] Trafikkontorets statistik 2011: 180 hämtställen.

Mål 4

Avfallshantering ska vara en självklar del i planeringsprocesserna

Beskrivning

Detta mål har en central roll för måluppfyllelsen för alla övriga mål.

I takt med att stadens befolkning växer förväntas även mängden avfall som ska tas om hand öka. Samtidigt medför den mer tätbebyggda staden att det blir svårare att finna lämpliga ytor för avfallshanteringen, och en tätare trafik ställer ännu högre krav på god logistik för avfallstransporterna. Detta i kombination med att de moderna systemen för avfallshantering ofta har ett stort behov av plats för till exempel sortering och omlastning. Även om storstaden har goda generella förutsättningar för en effektiv avfallshantering, är det en utmaning att skapa system som är lättillgängliga, miljö- och kostnadseffektiva och samtidigt väl anpassade till stadsmiljön. Beroende på typen av bebyggelse behövs i vissa områden lokala lösningar medan det i andra passar bäst med en central anläggning. Det finns också en framkomlighetsaspekt i hur avfallshanteringen planeras.

En annan typ av avfall som har en utrymmeskrävande hantering är snömassor. Enligt Naturvårdsverket är snö som har röjts från gator och torg att betrakta som avfall, på grund av risken för föroreningar. Tippning av snö i vattenområden får därför endast ske med dispens. För att snöröjningen ska kunna fungera effektivt i staden och att snömassorna ska kunna hanteras utan onödigt miljöbelastande transporter krävs att det finns lämpliga ytor reserverade för snöhantering runtom i staden.

I Stockholms översiktsplan Promenadstaden anges att:

- Stadens planeringsmål om minskade avfallsmängder, omhändertagande av farligt avfall, ökat nyttiggörande av avfall samt god tillgänglighet står fast.
- Staden ska värna områden och anläggningar för teknisk försörjning och vid behov pröva nya platser.
- Samarbetet kring anläggningar för nya energilösningar ska intensifieras.
- Staden ska planera för ökad tillgänglighet i avfallshanteringen. Miljöstationer och källsorteringsplatser för vardagsavfall ska förläggas till lättillgängliga platser, samtidigt som stadsmiljön beaktas. Sopsugssystem för hushållsavfall och nedgrävning av källsorteringsplatser har stora fördelar, men det krävs en kombination av insamlingssystem som är anpassade till lokala och ekonomiska förutsättningar.

Vision för år 2030

Planering för hanteringen av avfall finns med i ett tidigt skede på alla nivåer; stadsövergripande, områdesplanering samt vid om - och nybyggnation av enskilda fastigheter. Alla som är involverade i planeringsprocesserna har god kännedom om avfallsfrågorna och ser avfallshanteringen som en del av infrastrukturen. Stor hänsyn tas till hur vi människor ska ha god tillgänglighet till systemen samtidigt som de anpassas till stadsmiljön.

Delmål för planperioden

4.1 Vid all ny bebyggelse och större ombyggnationer ska avfallsfrågorna beaktas redan vid den inledande projekteringen

Beskrivning

Det är viktigt att avfallsfrågorna kommer in på ett tidigt skede i planeringen för att hitta ytor för återvinningssystemen, så att återvinningsgraden kan öka och avfallsmängden minska. Det är också angeläget att vid planeringen av framtida avfallshantering integrera de övriga strategi- och plandokument som finns i staden och regionen. Många aktörer är involverade och det finns ofta flera, ibland motstridiga, intressen som ska jämkas samman. Utveckling byggs tillsammans.

Åtgärdsbehov

- Kommunicera avfallsplanen till alla inom Stockholms stad som arbetar med planering av nya och befintliga områden.
- Utveckla samarbetet mellan förvaltningarna i staden och skapa rutiner för att få med avfallsfrågor tidigt i planeringen.
- Skapa möjligheter för en effektiv avfallshantering, med separat insamling av matavfall, vid alla nybyggnationer och större ombyggnationer.
- Utreda möjligheten att skapa ett tematiskt tillägg till översiktsplanen rörande planeringen av avfallshanteringen.
- Utveckla samarbetet på regional nivå i kommunövergripande planeringsfrågor.
- Integrera Stockholms stads övriga strategi- och styrdokument i arbetet med planeringen av avfallshanteringen.

Aktörer

Alla förvaltningar har ett ansvar för att avfallsfrågan finns med i respektive verksamhet. Särskilt berörda är Stadsbyggnadskontoret, Exploateringskontoret

och Trafikkontoret. På regional nivå har de kommunövergripande organisationerna en viktig samordnande roll.

4.2 Områden i staden ska reserveras för avfallsrelaterad verksamhet

Beskrivning

Avfallshanteringen i staden är beroende av att ytor avsätts för teknisk försörjning. Återvinningscentraler, omlastningsstationer, behandlingsanläggningar, återbruksplatser och snötippar behöver utrymme. Befintliga anläggningar behöver ersättningsplatser om de inte kan fortsätta sin verksamhet på den ursprungliga platsen. Även privata aktörer som utgör är en del i avfallskedjan behöver kunna bedriva verksamhet.

Åtgärdsbehov

- Säkra att dagens återvinningscentraler finns kvar eller att ersättningsplatser finns om någon måste tas bort.
- Reservera markområden i staden för avfallsrelaterad verksamhet både i Stockholms stads och i andra aktörers regi.
- Samverka med grannkommunerna kring gemensamt markutnyttjande.

Aktörer

Stadsbyggnadskontoret, Exploateringskontoret och Trafikkontoret.

Nyckeltal

Antal områden som reserveras för avfallsverksamhet.

4.3 Nya tekniklösningar ska provas och utvecklingen av insamlingssystemen ska fortsätta

Beskrivning

Stockholm är en stad med många olika typer av bebyggelse med olika förutsättningar. För att få en väl fungerande avfallshantering överallt krävs ett brett utbud av systemlösningar. Nya tekniker behöver därför prövas och befintliga system behöver fortsätta utvecklas. När staden växer kan de nya områdena erbjuda möjligheter för tidigare oprövade lösningar. Avfallssystemen i nya områden kan ibland också lösa eventuella problem med avfallshanteringen i angränsande, befintliga områden.

Åtgärdsbehov

- Arbeta vidare med möjligheten att koppla papperskorgar till sopsugssystem.

- Arbeta vidare med att kombinera sopsug med en utökad källsortering.
- Säkra att kompetens och resurser finns i Stockholms stad både för planering och för sjösättning av nya avfallslösningar.
- Fortsätta att utveckla samverkan med andra kommuner i regionen kring planering och andra gemensamma frågor som rör avfallshanteringen.

Aktörer

Stockholms stad, byggherrar och entreprenörer.